

Nð.

429. Breytingartillögur

við frumvarp til laga um verkamannabústaði.

Frá atvinnmálaráðherra.

1. Við 1. gr. Greinin orðist svo:

Stofna skal byggingarsjóði í kaupstöðum, til þess að lána til að reisa íbúðir handa verkafólki (almennum verkamönnum og sjómönnum og starfsmönnum ríkis- og bæjarfjelaga), enda hafi verið færð rök að því, að dómi atvinnmálaráðherra, að þörf sje slíkrar opinberrar aðstoðar.

2. Við 2. gr. Greinin orðist svo:

Nú er stofnaður byggingarsjóður samkvæmt 1. gr., og aflast honum þá fje sem hjer segir;

1. Ríkissjóður leggur í sjóðinn árlega upphæð, sem svarar til 2 króna fyrir hvern íbúa kaupstaðarins, í fyrsta skifti 1930.
2. Bæjarsjóður leggur í sjóðinn árlega upphæð, sem svarar til 2 króna fyrir hvern íbúa kaupstaðarins, í fyrsta skifti 1930.
3. Ennfremur getur sjóðurinn tekið lán til útlánastarfsemi sinnar. Lánin ábyrgist ríkissjóður og bæjarsjóður í jöfnum hlutföllum.

3. Við 3. gr. Greinin orðist svo:

Byggingarsjóður veitir lán til fjelaga verkamanna í kaupstöðum, sem reist eru á samvinnugrundvelli, til þess að koma upp íbúðum fyrir verkamenn.

Lán þessi skulu veitt gegn 1. veðrjetti í húsum og trygð með veðskuldarbrjefti fyrir hverja íbúð, er nemi í fyrstu alt að 85% af því verði, sem hún kostar uppkomin, og ávaxtist og endurborgist með jöfnum greiðslum, þannig að árlegt gjald sje 5% af allri lásupphæðinni í 42 ár.

4. Við 4. gr. Greinin orðist svo:

Byggingarsjóðurinn skal jafnan vera í handbæru fje í banka eða sparisjóði, þar sem ávaxta má fje ómyndugra, að svo miklu leyti sem honum er ekki varið til útlána.

5. Við 5. gr. Greinin orðist svo:

Byggingarfjelög verkamanna hafa rjett til að fá lán úr byggingarsjóði samkv. 3. gr., ef þau fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. að byggingarfjelagið komi upp byggingum fyrir verkamenn.
2. að húsin sjeu gerð úr varanlegu efni, með tveggja og þriggja herbergja íbúðum auk eldhúss, með venjulegum nútímapægindum og sjerstökum bletti handa hverri íbúð, en að öðru leyti sje fyrirkomulag bygginganna samþykkt af atvinnmálaráðuneytinu.
3. að fjelagsmenn sjeu fjárráða verkafólk (sbr. 1. gr.) á sjó og landi, heimilisfast innan kaupstaðarins, og hafi eigi haft yfir 5000 króna árstekjur, miðað við meðaltal 3 síðustu ára, er þeir gerast fjelagsmenn, nje yfir 5000 kr. eignir.
4. að íbúðirnar sjeu falar fjelagsmönnum til kaups fyrir það verð, sem þær

- kosta byggingarfjlagið, gegn a. m. k. 15% útborgun, og með sömu lánskjörnm á eftirstöðvum kaupverðsins sem fjlagið nýtur hjá byggingarsjóði.
5. að byggingarnar sjeu reistar á lóðnm, sem kaupstaðirnir eða ríkið eiga að leigja, og sje ársleigan metin reglulega á 5—10 ára fresti. Þegar um sambyggingu er að ræða, skal lóðarleigunni jafnað niður eftir eignarhlutföllum i byggingunni.
 6. að ákveðið sje i samþyktnm fjelagsins, að enginn, sem keypt hefir íbúð af fjelaginu, megi selja hana, nema stjórn byggingarfjelagsins hafi áður hafnað forkaupsrjetti fjelagsins vegna, og ekki framleigja nema með leyfi stjórnar fjelagsins. Sölnverð slíkrar íbúðar má ekki vera hærra en síðasta kaupverð hennar, að viðbættu virðingarverði þeirra endurbóta, sem á hafa verið gerðar eftir að síðasta sala fór fram, en að frádreginni hæfilegri fyrningu, hvorttveggja samkvæmt mati dómkvaddra manna. Sje um framleigu að ræða, ákveðnr stjórn fjelagsins, hve há leigan megi vera, og miðast hún við rannvernlegan kostnað eiganda, samkv. mati, af íbúðinni eða hlnta hennar, sem leigður er.
 7. að settar sjeu reglur í reglugerð, sem staðfest er af atvinnu- og samgöngumálaráðnneytinu, um viðhald húsanna, og skal stjórn fjelagsins hafa eftirlit með því. Þegar um sambyggingu er að ræða, skal kostnaður við viðhald húsanna hið ytra lagðnr á byggingnna i heild, en síðan jafnað niður á eigendnr eftir eignarhlntföllum þeirra i byggingunni, en viðhald hið innra á hverri íbúð skal hún bera. Um sameiginleg tæki innanhúss i sambyggingu, svo sem leiðslur allar og hitunartæki, fer eftir því, sem segir i reglugerðinni.
 8. að stjórn byggingarsjóðsins hafi fallist á samþyktir fjelagsins og það fullnægi að öðrn leyti skilyrðum þeim, sem atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið setur fyrir viðurkenningu slíkra fjelaga.
6. Við 6. gr. Greinin orðist svo:
- Í stjórn byggingarsjóðs hvers kaupstaðar skulu vera 3 menn. Sjeu tveir þeirra kosnir með hlutfallskosningn af hlutaðeigandi bæjarstjórn til 4 ára í senn, en einn skipaður af atvinnu- og samgöngumálaráðnneytinu til jafnlangs tíma, og er hann formaður sjóðsstjórnarinnar. Stjórnin hefir á hendi allar fjárreiður sjóðsins, lántökur og lánveitingar úr honum samkvæmt reglugerð, er atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið setur. Greiðast laun hennar úr ríkissjóði og ákveðnr atvinnumálaráðherra þau.
7. Við 7. gr. Greinin orðist svo:
- Ársreikningar byggingarfjelags skulu ætið lagðir fyrir stjórn byggingarsjóðs til athugunar, og getur hún krafist allra skýrslna um hag og rekstur fjelagsins, meðan nokkuð stendur eftir af láni því, er veitt hefir verið til bygginganna.
- Ríkisstjórnin úrskurðar reikninga byggingarsjóðs, en bæjarstjórn kys tvo endurskoðendur þeirra með hlutfallskosningu til eins árs í senn.
8. Við 8. gr. Greinin orðist svo:
- Nú er ekkert byggingarfjelag til í kaupstaðnnm, sem lán fær úr byggingarsjóði, og er þá bæjarstjórn heimilt að ákveða, að bæjarfjlagið komi

upp byggingunum, og hefir það þá sömu rjettindi og skyldur sem byggingarfjelög samkvæmt lögum þessum.

9. Við 9. gr. Greinin orðist svo:

Ríkisstjórnin lætur gera fyrirmyndarupprætti að húsum verkamanna, bæði sjerbyggingum og sambyggingum, til afnota fyrir byggingarfjelög, er starfa samkvæmt lögum þessum.